

راهنمای نویسندگان

بسمه تعالی

شیوۀ نامۀ تألیف مقاله‌های رتوشه

۱. موضوعات مقالات باید کاربردی و با توجه به نیازهای فکری، فرهنگی و معنوی روز جامعه انتخاب شوند.
۲. عنوان مقاله کوتاه، روشن و رسا باشد و حتی المقدور سعی شود از عناوین جذاب استفاده گردد.
۳. مطالب نگارش شده مستند به آموزه‌های اسلامی باشند و از ذکر مطالب ضعیف و خرافی خودداری شود.
۴. مقالات باید با رویکرد قرآنی - روایی نگارش شوند و در هر مقاله به میزان کافی از آیات قرآن کریم و روایات اهل بیت (علیهم السلام) استفاده شود.
۵. در مواردی که برخی از بخش‌های آیات یا روایات نیاز به توضیح دارند، توضیح لازم در متن یا پاورقی (متناسب با میزان ارتباط آن با محتوا) ارائه شده و به منابع معتبر ارجاع داده شود.
۶. مقالات دارای بار علمی و انگیزشی باشند. بر این اساس، اولاً لازم است مقالات از بنیۀ علمی محکمی برخوردار باشند و صرفاً جمع‌آوری آیات و روایات نباشند، بلکه دارای تحلیل‌های علمی مفیدی باشند. و ثانیاً بیان مطالب به صورت صرفاً علمی و انتزاعی نباشد، بلکه حالت کاربردی پیدا کند و به ویژه جنبۀ انگیزشی قوی داشته باشد.
۷. در هر مقاله، لازم است از حکایات به ویژه حکایات قرآنی و روایی و از زندگی و سیرۀ علما و اهل معرفت با استناد به منابع معتبر استفاده گردد.
۸. در بیان همۀ مطالب از جمله حکایت‌هایی که از زندگی و سیرۀ علما و اهل معرفت نقل می‌شود سطح رشد معنوی مخاطبان در نظر گرفته شود و نتیجه‌گیری‌هایی که انجام می‌گیرد با روح آموزه‌های اسلامی هماهنگ و مطابق با سطح پذیرش جامعه باشد.
۹. از اشعار، ضرب‌المثل‌ها و قطعات ادبی به میزان کافی بهره برده شود.
۱۰. در نگارش مقالات از قلمی زیبا و روان استفاده شود و از به کار بردن عبارات زائد و سنگین پرهیز گردد.
۱۱. مقالات شامل چکیده (۱۵۰ الی ۲۰۰ کلمه ای) و کلیدواژه (۳ الی ۷ کلمه ای) و همچنین کوتاه و دارای مطالب کلیدی باشند و مطابق با تعداد صفحات سفارش شده (۸ الی ۱۰ صفحه ۳۰۰ کلمه‌ای) تنظیم شوند.
۱۲. عناوین مطالب گویا، متعدد و دارای سیر منطقی باشد تا مبلغان محترم بتوانند با یادداشت عناوین بر همۀ محتوای مقاله تسلط داشته باشند. شایسته است در هر مقاله میان ده الی پانزده عنوان وجود داشته باشد.
۱۳. مطالبی که مربوط به اختلافات مذهبی یا نظیر آن می‌شوند و حساسیت‌برانگیزند، در صورتی که بیان آن‌ها لازم باشد، به شیوه‌ای حکیمانه بیان گردند که ضمن روشن شدن موضع حق تبعات منفی در پی نداشته باشند.

۱۴. رعایت امانت در نقل قول‌ها و بیان مطالب دیگران ضروری است.

۱۵. ارجاعات (اعم از فارسی، عربی و غیره) حتی الامکان از منابع اصلی معتبر باشند. (به عنوان مثال، «بحار الأنوار» منبع اصلی به شمار نمی‌آید، اما مصادر آن مانند: «أمالی شیخ صدوق، کافی، و...» منابع اصلی می‌باشند).

۱۶. متن آیات و روایات همراه با اعراب کامل و ترجمه دقیق ارائه شود و از ذکر ترجمه صرف بدون آوردن متن عربی و نیز ارائه متن عربی بدون اعراب کامل پرهیز شود.

۱۷. مشخصات تحصیلی و جایگاه علمی نویسنده مشخص گردد.

۱۸. اصول نگارش رعایت گردند. از جمله مواردی که لازم است به آن‌ها توجه ویژه شود عبارت‌اند از:

الف) املای صحیح کلمات

ب) رعایت پیوسته‌نویسی و جدانویسی کلمات

ج) کاربرد درست علائم سجاوندی

د) رعایت اصول نقل قول مستقیم

*** ارجاعات متن و تنظیم پاورقی**

۱. هر مطلب نقل‌شده باید به منبعی ارجاع داده شود.

۲. در مواردی که مطلبی عیناً از منبعی نقل می‌شود، ابتدا و انتهای مطلب گیومه («») قرار داده می‌شود. نقل به مضمون یا نقل با تصرف، نیازی به درج گیومه ندارد؛ با این حال در پاورقی، سند آن آورده می‌شود.

۳. برای نقل آیات و روایات، متن عربی و برگردان آن داخل گیومه - و نه پرانتز گلدان و مانند آن - قرار می‌گیرند و با دونقطه بیانی از هم جدا می‌شوند. عدد ثک مربوط به نشانی نیز در پایان متن عربی می‌آید.

۴. هرگاه مطلب نقل قول طولانی و بیش از سه سطر باشد، از حالت «چپ چین» استفاده می‌شود. این قاعده درباره آیات و روایات هم صادق است.

گفنتی است نقل قولی که چپ چین می‌شود - به استثنای متون دوزبانی، مثل متن عربی و ترجمه پارسی نیازی به گیومه ندارد. در پاراگراف‌بندی متن نیز بند نخست چپ‌چین، بدون تورفتگی، اما بندهای بعدی - چنانچه متن، بیش از یک بندنوشت باشد با تورفتگی می‌آید.

۵. ارجاعاتی که به پایین صفحات و به اصطلاح پاورقی منتقل می‌شوند، باید موجز و مختصر باشند؛ در این حال، بیان نام و نام خانوادگی پدیدآورنده/ پدیدآورندگان اثر، نام اثر، شماره جلد و صفحه الزامی است. در صورتی که به ترجمه دو یا سه مترجم از یک اثر استناد می‌شود، قید نام مترجم بعد از نام اثر نیز ضرورت می‌یابد. برای جداکردن هر رکن (نام پدیدآورنده، نام اثر، سایر افراد دخیل، مشخصات انتشاراتی اثر)، از نقطه ویرگول و هر جزء (اعم از شماره جلد، شماره صفحه، تاریخ نشر و...) از ویرگول استفاده می‌شود؛ برای مثال: احمد توکلی؛ مثلث طلایی نوشتن برای مطبوعات؛ ص ۲۷.

۶. هرگاه ارجاع بدون فاصله به همان منبع قبلی باشد، به ذکر کلمه «همان» و شماره صفحه بسنده می‌کنیم و اگر به همان منبع و همان صفحه اشاره شده باشد، ذکر کلمه «همان» کفایت می‌کند. فاصله ارجاع «همان» با پاورقی قبل از خودش نباید بیش از سه صفحه باشد؛ در صورت ایجاد این فاصله، یعنی فاصله بیش از سه صفحه بین دو ارجاع با مشخصات یکسان، به جای تکرار «همان» شناسه‌های سند باید تکرار شوند. حال چنانچه ارجاع با یک فاصله به منبع قبلی با همان مشخصات بازگردد، از واژه «پیشین» استفاده می‌کنیم و هرگاه فاصله این ارجاع بیش از یک منبع - تا سه صفحه - باشد، به ذکر رکن اول، واژه پیشین و شماره صفحه بسنده می‌کنیم. توجه کنید - همچنانکه در بالا اشاره شد - در جایی به این شیوه عمل می‌شود که به بیش از یک اثر از یک نویسنده ارجاع نشده باشد. به مثالهای زیر توجه کنید:

- نجف لکزایی؛ اندیشه سیاسی امام خمینی (ره)؛ ص ۸۷

- همان، ص ۹۱

- همان.

- عبدالحسین خسروپناه؛ فلسفه فلسفه اسلامی؛ ص ۱۲۴

- پیشین.

- حبیب‌الله بابایی؛ کاوش‌های نظری در الهیات و تمدن؛ ص ۱۴۸، ۱۵۰

- نجف لکزایی؛ پیشین، ص ۲۲۰

- همان، صص ۱۳۰، ۱۴۴، ۱۹۵ و ۲۳۱.

* تنظیم فهرست منابع

۱. هر کتاب یا مقاله، باید در پایان خود، کتابنامه و فهرست منابع داشته باشد.

۲. مشخصات آثار و منابع علمی، دارای چهار رکن اصلی است که به ترتیب ذیل نوشته میشوند:

الف) مشخصات پدیدآورنده؛

ب) عنوان اثر؛

ج) مشخصات سایر افراد دخیل؛

د) نشانی‌های شناسایی و مشخصات انتشاراتی اثر (تعداد جلد، نوبت چاپ، محل نشر: نام ناشر، تاریخ نشر).

نمونه مشخصات کتاب:

ویدال هال، جودیت؛ اصول گزارش‌نویسی: راهنمای نوشتن گزارش‌های علمی و اداری؛ ترجمه محمدتقی مهدوی؛ تهران: مرکز اسناد و مدارک علمی ایران، ۱۳۶۶.

نمونه مشخصات مقاله:

دیپلورت، توماس؛ «دیوید جونز و تلفیق عینیات و ذهنیات»؛ ترجمه شهلا شاهسوندی؛ فصلنامه شعر، ش ۶، شهریور و مهر ۱۳۷۲، ص ۵۲ - ۵۵.

در نشانه‌گذاری مشخصات کتابنامه، بین اجزای تمام مشخصات «ویرگول» و در حد فاصل هر یک از مجموعه‌های ارکان چهارگانه «نقطه ویرگول» قرار داده شود. بین محل نشر و نام ناشر و نیز عنوان اصلی و فرعی «دونقطه» گذاشته شود.

۳. در کتابنامه، بهتر است ابتدا مشخصات آثار پارسی و عربی به صورت آمیخته (اگر تعداد آثار عربی فراوان باشد، ابتدا پارسی و سپس عربی به صورت جدا) و پس از آن مشخصات آثار سایر زبانها، به ترتیب الفبایی نام‌خانوادگی و نام پدیدآورنده تنظیم شود.

۴. الف و لام (ال) تعریف که در ابتدای نامهای عربی می‌آید، در تنظیم الفبایی نام نویسندگان، نادیده انگاشته می‌شود.

۵. در کتابنامه لقب‌هایی نظیر «دکتر، مهندس، استاد، علامه، آیت‌الله، حجت‌الاسلام، شیخ، ملا، خواجه، مولا، مولانا و...» از جلو نام اشخاص حذف می‌شود؛ مگر اینکه آن لقب جزء نام فرد شده باشد؛ [۱] در ضمن هرگاه ضرورتی برای ذکر لقب و عنوان کسی باشد (مثلاً برای مشخص کردن دو نفر همنام از یکدیگر)، می‌توان آن را داخل پرانتز بعد از نام کوچک ذکر کرد؛ مانند: یوسفی، غلامحسین (دکتر)؛

۶. هرگاه در فهرست منابع، به چند اثر از یک نویسنده اشاره شده باشد، به جای تکرار نام نویسنده، از خط بلند استفاده می‌شود. اندازه این خط بلند نیز در همه جا یکسان و ثابت است.

۷. در ذکر مشخصات آثار لاتینی، حرف اول تمام کلمه‌ها با حروف بزرگ نوشته می‌شود؛ البته حرف اول حرف اضافه و تعریف، بزرگ نوشته نمی‌شود، مگر اینکه نخستین کلمه عنوان، حرف اضافه یا تعریف باشد که در آن صورت حرف اول آن حرف اضافه یا تعریف نیز بزرگ نوشته می‌شود؛ مانند:

- Schemer, Richard. M; Handbook of Advertising Art Production; New Jersey: prentice Hall, 1966.

- Adeline, Jules; The Adeline Art Dictionary; New York: Unger, 1966.

۸. هرگاه اطلاع مربوط به یکی از مشخصاتی که در کتابنامه می‌آید، از منابع دیگری غیر از خود کتاب به دست آمده باشد، آن را داخل قلاب می‌گذارند؛ همچنین هرگاه محل نشر، نام ناشر یا تاریخ نشر کتابی معلوم نباشد، به ترتیب به جای آنها در داخل قلاب [بیجا]، [بینا] و [بیتا] می‌نویسند؛ و اگر جزء دیگری از مشخصات کتابنامه نامعلوم باشد، چیزی به جای آن نوشته نمی‌شود؛ همچنین هرگاه در ضمن مشخصات کتابنامه لازم شود اطلاع اضافه‌تری بیاید (مانند شماره ویرایش متن اصلی در متتهایی که ترجمه می‌شوند) می‌توان آن را نیز داخل قلاب گذاشت.

ح) مقاله در محیط word با قلم‌های زیر تایپ شود.

متن‌های فارسی: B Lotus

متن‌های عربی: B Badr

متن‌های انگلیسی: Times New Roman

اندازه قلم‌ها

قلم متن: ۱۴

قلم نقل قول‌های مستقیم چپ‌چین شده: ۱۲

قلم عنوان مقاله: ۱۸ برجسته

قلم عناوین داخل مقاله، عنوان اول: ۱۶ برجسته؛ عنوان دوم: ۱۴ برجسته؛ عنوان سوم: ۱۲ برجسته.

قلم پاورقی: ۱۱

قلم انگلیسی داخل متن: ۱۲، پاورقی: ۱۰